

[Alfred Jensen.]

den går ud over. Det var derfor en selvfølgelig, at et af de stærkeste ønsker blandt det kæmpende danske folk under krigen var, at arbejdsløsheden måtte være bandlyst fra vort land, når Hitler-fascismen var slået ned. Det manglede ikke på forståelse for dette ønske, medens kampen stod på, ej heller på løfter om, at det, vi var vidne til og led under i 30'erne, ikke skulle komme til at gentage sig efter krigen; der blev faktisk givet store gyldne løfter om trykthed og om beskæftigelse fremefter.

Løfterne blev ikke indfriet. Arbejdsløsheden nåede vel ikke op på de høje tal fra mellemkrigstiden, men alligevel har vi haft en helårsarbejdsløshed, der har svinget omkring 50 000. Der er økonomer, der mener, at dette tal er så lavt, at vi ikke kan gøre os håb om at komme længere ned. Der er endog dem, som taler om, at vi praktisk talt havde afskaffet arbejdsløsheden i sommermånederne i perioden fra 1947 til 1950, fordi der var en ret lav arbejdsløshed på 1,5—2 pct. Rent bortset fra, at det naturligvis var glædeligt, at arbejdsløsheden gik ned, må selve ledigheden jo føles hård og knuende for den, der stadigvæk ikke får arbejde, den, der må se, hvorledes andre forlader arbejdsløsheden, kommer ind på en arbejdsplads og bærer en overenskomstmæssig ugeløn hjem. Det økonomiske tryk bliver naturligvis ikke mindre, det psykiske bliver værre. Der har siden 1945 stadig eksisteret et problem med at skaffe beskæftigelse til de arbejdsledige, og dette problem er i dag alvorligere end bare for 1 år siden. De arbejdsløses forhold er blevet vanskeligere, ledigheden er steget, og derfor er tiden kommet til at sætte ind for at komme arbejdsløsheden til livs.

Tallene viser, hvor alvorlig situationen tegner sig. Fra marts måned 1951 har arbejdsløshedstallet med en enkelt måneds undtagelse været større end tilsvarende måned året forud. Det betød, at arbejdsløsheden i gennemsnit for året 1951 lå 8 000 højere end i det foregående år, og det betyder, at ledigheden i indeværende år bliver endda større. Der tales om et gennemsnit på 80 000 for hele året. Året er jo ikke gået endnu, men den tid, der er gået, tyder på, at tallet desværre ikke kan holde. Årets første måneder viser en gennemsnitsledighed på omkring 78 000, hvilket svarer til en ledighedsprocent på 11,9. Dette tal er

ca. 20 000 højere end tallet for den tilsvarende periode i året 1951 og 26 500 højere end for den tilsvarende periode i året 1950. Her må man endda gøre sig klart, at tallet for september måned ikke er medtaget, og at vi egentlig for at have en statistik over hele arbejdsløsheden bør tilføje tallene på dem, der er personlig tilmeldt, og dem, der arbejder på nedsat arbejdstid. Det vil sige, at vi kommer op på en temmelig stor arbejdsløshed allerede i disse efterårsmåneder.

Grunden til stigningen kan selvfølgelig søges i forskellige forhold, og jeg skal her, udover at nævne oprustningspolitikken, henviser til, hvad det betyder, at man i steds stigende grad forbeholder materialer til krigsproduktionen, endvidere til pengepolitikken med rentestigningens virkninger og den begrænsning af købekraften, som man gennem skat og forbrugsafgifter og tvangsopsparing bevidst har gennemført her i landet.

Det er klart, at den stigende arbejdsløshed er udtryk for stigende vanskeligheder for dem, der kastes ud i ledigheden, men den betyder også økonomiske vanskeligheder for deres pårørende, og den lægger samtidig en utryghed og ængstelse på dem, der står på arbejdspladsen, for, hvornår de nu kan risikere at komme ud i arbejdsløsheden.

Det er derfor, vi stiller vor forespørgsel til regeringen om, hvad den agter at gøre for at komme arbejdsløsheden til livs. Jeg gør opmærksom på, at den frigivelse af visse arbejder, der gennemførtes i september, aldeles ikke er tilstrækkelig til at modvirke den arbejdsløshed, vi har. Det er vel tvivlsomt, om tallet kan holdes nede på 80 000, og denne frigivelse kan slet ikke komme i betragtning som foranstaltning til effektiv nedsættelse af den arbejdsløshed, vi har. Hertil må der benyttes helt andre midler.

Selvom man har frigivet visse arbejder, vil der i denne vinter være et stort antal arbejdsløse, der står overfor større vanskeligheder, end de tidligere har gjort. Det kommer jo ganske givet, når arbejdsløshedsperioden forlænges. Det, man kan klare sig for i 1, 2 eller 3 måneder i betragtning af, at man har visse reserver af lønnen at tære på, rækker jo ikke til, når man skal gå ledig i halve eller hele år. Så siger det sig selv, at den daglige understøttelsessats ikke rækker til. Huslejhjælpen dækker i mange tilfælde ikke det, der skal betales. 1 kr. 25 øre om dagen pr. barn rækker jo ikke